

OTPAD
PAMETNO

ODVOJI

DOBRE NAVIKE

USVOJJI

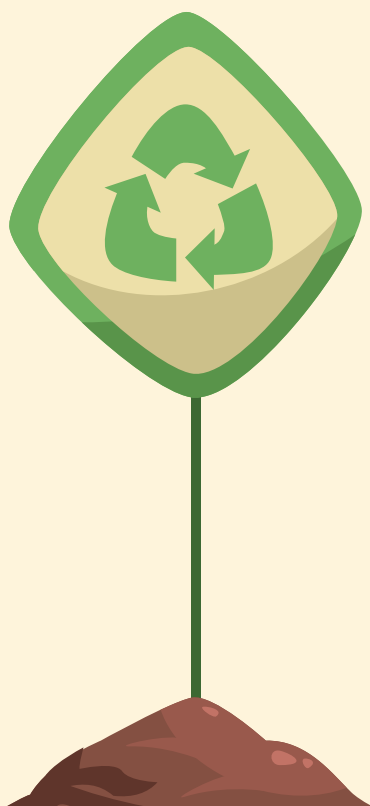

SADRŽAJ

- 1 Što se može kompostirati?
- 3 Što se ne može kompostirati?
- 5 Što je kompost?
- 6 Što je kompostiranje?
- 9 Zašto kompostirati?
- 10 Prednosti kompostiranja
- 11 Gdje i kada se može kompostirati?
- 13 Kompostiranje u nekoliko koraka
- 14 Najčešći problemi i kako ih riješiti
- 15 Praktični savjeti
- 16 Ponovimo gradivo
- 16 Lokacija i radno vrijeme

**ŠTO SE
MOŽE**

KOMPOSTIRATI?

- Ostaci kora voća i povrća
- Ljuske od jaja
- Talog kave i čaja
- Pokošena trava, korov i ostaci biljaka iz vrta
- Uvenulo cvijeće
- Lišće
- Usitnjeno suho granje i lišće
- Slama, sijeno i piljevina
- Ostaci kod orezivanja voćaka i vinove loze

**ŠTO SE
NE MOŽE**

KOMPOSTIRATI?

- Kostí, meso, masnoće, izmet
- Pepeo od ugljena
- Novinski papir i časopise u boji
- Plastikú, metal, staklo
- Lijekovi
- Papirnate pelene
- Korov alergena
- Lišće oraha
- Lakirano drvo
- Biotpad koji je bio u dodiru s naftom, benzinom, uljnim i zaštitnim bojama i pesticidima

ŠTO JE

KOMPOST?

Kompost je prerađena masa organskih tvari neiskorištenih ostataka tla. Također, kompost je i smjesa raznih organskih otpadaka gospodarstva i kućanstva, koji prerađeni uz pomoć mikroorganizama služe kao kvalitetno gnojivo. Kompostom osiguravamo prozračnost tla u vrtu te prihranjujemo naše biljke.

ŠTO JE

KOMPOSTIRANJE?

Kompostiranje je najstariji način recikliranja otpada. Prirodnim procesom razgradnje biootpada kao konačni proizvod nastaje kompost. Kompostiranjem se zatvara prirodni ciklus kruženja tvari u prirodi – od biorazgradivih otpadaka nastaju vrijedne organske tvari.

Kompostiranje je način odgovornog i aktivnog sudjelovanja u očuvanju čistog i zdravog okoliša.

ZAŠTO

KOMPOSTIRATI?

- Više od 1/3 ukupnog otpada koji nastaje u domaćinstvima je organski ili biootpad
- Takav otpad nije smeće, već visokovrijedna sirovina za proizvodnju komposta
- Kompostiranjem se uspostavlja prirodni kružni tok tvari u prirodi
- Kompostiranje biootpada je doprinos zaštiti okoliša

PREDNOSTI

KOMPOSTIRANJA

- Kompostom zemlja dobiva hranjive sastojke koji su potrebni za rast i razvoj biljaka, poboljšava se plodnost zemlje, te se smanjuje potreba za umjetnim gnojivima
- Kompost aktivira faunu tla, povišuje sadržaj humusa u tlu, povoljno djeluje na dugoročnu plodnost tla, izvor je energije za mikroorganizme
- Ušteda na troškovima nastalim za kupnju umjetnih gnojiva i zemlje za sadnju cvijeća

GDJE I KADA SE MOŽE

KOMPOSTIRATI?

Kompostirati se može tijekom cijele godine i to:

- Samostalno, u vlastitom vrtu ili dvorištu
- Zajednički, na pogodnim lokacijama u naseljima
- Centralno, na velikim kompostištima, uz odvojeno prikupljanje biootpada u smeđe kante i odvoz na lokaciju kompostišta

Prikupljeni zeleni otpad iz domaćinstva, u koji spada trava, lišće i granje odvozi se na kompostište. Odvozom i zbrinjavanjem zelenog otpada smanjuje se količina otpada koji se odlaze na odlagalištu te se dobiva vrijedna sirovina uz smanjenje štetnih utjecaja otpada na okoliš.

*Ono što je potrebno učiniti je sakupljeni zeleni otpad odložiti u **SMEĐE KANTE** i to na način da se posebno odloži lišće, trava, sitnije granje ili usitnjena živica, a posebno veće granje svezano u snopove.*

RAZMISLITE O

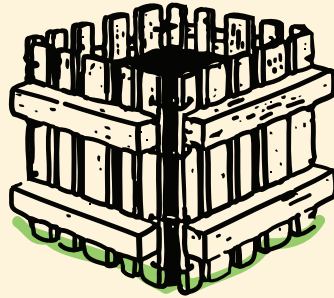
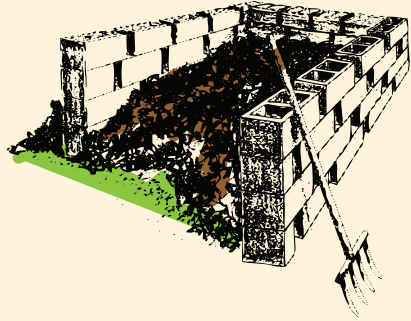
KOMPOSTIRANJU

U VLASTITOM VRTU...

KOMPOSTIRANJE U

NEKOLIKO KORAKA

- 1** Sav materijal usitnimo (približno na veličinu palca) kako bi se lakše razgradio.
- 2** U jednakom omjeru pomiješamo biootpad bogat dušikom (brže se razgrađuje i osigurava vlagu) i biootpad bogat ugljikom (sporije se razgrađuje i osigurava prozračnost).
- 3** Materijal stavimo na hrpu – u kompostište koji smo sami uredili (ograđeno žicom ili drvetom ili kopostnu hrpu bez ograde) ili u gotovu posudu za kompostiranje – komposter. Na dno hrpe poželjno je staviti sloj granja kako bi se osiguralo prozračivanje. Kompostnu hrpu po potrebi zaštitimo od prejakog sunca i oborina npr. nadstrešnicom ili slamom. Treba izbjegavati pokrivanje kompostne hrpe plastičnim vrećama ili folijama.
- 4** Hrpu povremeno (bar jednom mjesečno) preokrenemo kako bi osigurali prozračivanje. Pritom hrpu ne smijemo zbijati – zrak je neophodan za rast i razvoj organizama u kompostu, a ujedno sprečava i pojavu neugodnih mirisa.
- 5** Vlažnost kompostne hrpe treba povremeno provjeravati. To ćemo najlakše učiniti ako uzmemo šaku kompostnog materijala i lagano stisnemo. Ako iz šake curi tekućina previše je vode. Ako se u stisnutoj šaci ne osjeća vlažnost, voda nedostaje. Kada materijal u šaci ostane zbijen vlažnost je primjerena.
- 6** Kada kompost postane rastresit, tamne boje i poprimi specifičan miris „šumske zemlje“ spreman je za upotrebu (otprilike nakon 6-9 mjeseci).

NAJČEŠĆI PROBLEMI I KAKO IH RIJEŠITI?

MOJA KOMPOSTNA HRPA SMRDI!

Nedostaje kisika ili ima previše dušika. Preokrenite hrpu kako biste omogućili prozračivanje i dodajte suhog materijala da upije vlagu (npr.grančice, suho lišće...)

MOJ BIOOTPAD SE NE RAZGRAĐUJE, NIŠTA SE NE DOGAĐA!

Budite strpljivi. Za proizvodnju zrelog komposta potrebno je i do godinu dana. Za hladnog vremena živi organizmi (npr.bakterije) su manje aktivni.

HRPA JE PRESUHA!

Kompostnu hrpu poprskajte vodom, no pazite da ne pretjerate. Prevelika količina vode zatvorit će zračne prolaze te dovesti do ugibanja organizama kojima je potreban zrak, čime ćete usporiti proces kompostiranja.

HRPA JE PREVLAŽNA!

Preokrenite hrpu i dodajte materijal koji će upiti suvišnu vlagu (npr.piljevina, suho lišće...)

MOJA KOMPOSTNA HRPA PRIVLAČI KUKCE!

Kukci imaju važnu ulogu u kompostiranju, no ukoliko se pojačano skupljaju muhe možda u hrpi ima mesnih otpadaka koje treba izbjegavati. Također, preporučljivo je otpatke od voća i povrća prekriti tankim slojem lišća ili zemlje.

PRAKTIČNI SAVJETI

- Sakupljajte ostatke za kompost (npr. kuhinjski otpad) u zatvorenim posudama i spriječite prisustvo insekata (muha), odvojite ljuske jajeta od ostataka voća i povrća
- Nemojte zaboraviti da vaša kanta za biootpad treba prozračan i sjenovit prostor
- Vaša kanta za biootpad mora ostati suha, jer muhe i insekti vole vlažan prostor, stoga između slojeva biootpada stavljajte papir i karton i nemojte u kantu stavljati tekući otpad
- Neka vaša kanta za biootpad bude zatvorena te stavljajte otpad slojevito, a prije nego stavite u kantu pokošenu travu, ostavite je dan ili dva da se prosuši, spriječiti ćete neugodne mirise kad otvorite poklopac kante
- Održavajte higijenu vaše kante i posipajte biootpad kamenim brašnom, spriječiti ćete nastanak neugodnih mirisa i insekata
- Nakon pražnjenja vaše kante za biootpad operite kantu hladnom vodom, nemojte koristiti sredstva za čišćenje i dobro osušite kantu

**BIO OTPAD ODVOZI
SE SVAKI TJEDAN!**

PONOVIMO GRADIVO!

ŠTO SE MOŽE KOMPOSTIRATI?

- Ostaci kora voća i povrća
- Ljuske od jaja
- Talog kave i čaja
- Pokošena trava, korov i ostaci biljaka iz vrta
- Uvenulo cvijeće
- Lišće
- Usitnjeno suho granje i lišće
- Slama, sijeno i piljevina
- Ostaci kod orezivanja voćaka i vinove loze

ŠTO SE NE MOŽE KOMPOSTIRATI?

- Kostii, meso, masnoće, izmet
- Pepeo od ugljena
- Novinski papir i časopise u boji
- Plastiku, metal, staklo
- Lijekovi
- Papirnate pelene
- Korov alergena
- Lišće oraha
- Lakirano drvo
- Biootpad koji je bio u dodiru s naftom, benzinom, uljnim i zaštitnim bojama i pesticidima

LOKACIJA I RADNO VRIJEME

Kompostište se nalazi na adresi Marovska bb, Herešin, Koprivnica.

Kontakt telefona je **048 636 008**.

Ljetno radno vrijeme (travanj – listopad)

ponedjeljkom od 7,00 – 19,00 sati
utorak – petak od 7,00 do 15,00 sati
subotom od 8,00 do 13,00 sati

Zimsko radno vrijeme (studen – ožujak)

radnim danom od 7,00 – 15,00 sati
subotom od 8,00 do 13,00 sati

**BIORAZGRADIVI
OTPAD**

„Mirko Reciklirko mudar
savjet ima, kako zbrinut
otpad reći će nam svima“

EUROPSKA UNIJA
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOWI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

*Otpad pametno odvoji
dobre navike usvoji!*